

Малиш Г.А.

Асистент кафедри банківської справи

ДВНЗ «Українська академія банківської справи

Національного банку України»

РОЗГАЛУЖЕНА МЕРЕЖА ФІЛІЙ БАНКІВ: ПЕРЕВАГИ ТА НЕДОЛІКИ

Внаслідок глобальної фінансової кризи більшість вітчизняних банків відчула необхідність реалізації ряду антикризових інструментів, які мали досить радикальний характер. Зокрема слід відзначити такий захід як скорочення філіальної мережі, персоналу. З одного боку, це дозволило суттєво скоротити витрати банку, проте з іншого – спричинило відтік клієнтів, нижчу якість або обсяги обслуговування. Особливо значущий вплив це мало для фінансово-кредитних установ, що орієнтовані на ведення роздрібного бізнесу.

Саме тому нагальної необхідності набуває питання доцільності утримувати розгалужену мережу філій та відділень для банку. У цьому контексті цікавим вбачається дослідження досвіду провідних банків Західної Європи та США з огляду на більш високий рівень розвитку інформаційних банківських технологій та масштаб банківських операцій.

Так, протягом останніх років за кордоном банківські філії почали набувати різноманітних більш сучасних форм. Зокрема слід відзначити створення інформаційно-платіжних кіосків. Інколи вони створюються у формі центрів самообслуговування, доступ до яких клієнти мають цілодобово. Серед банків України, що активно створюють такі види відділень, слід відзначити ПАТ «Райффайзен Банк Аваль»: у таких кіосках клієнт має вільний доступ до управління фінансами на своїх карткових рахунках. Подібні відділення були відкриті також банками ПАТ «ПриватБанк», АТ «Укрексімбанк». Перевагами таких кіосків для споживачів є доступність з огляду на тривалий час роботи на поширеність на території країни; простота та зручність користування;

швидкість здійснення операцій. Спектр операцій, які можуть бути здійснені також досить широкий.

Сучасною формою представлення банку на ринку є флагманські філії або так звані «flagship branches». Вони являють собою філії, які цілодобово надають широкий спектр послуг клієнтам. Так, наприклад, цікавим ж досвід Citibank, яким було створено флагманську філію, обладнану сучасною банківською та комп'ютерною технікою, доступом до Інтернет. Клієнти мають можливість не тільки отримати консультацію, управляти рахунками, але й здійснити обмін широкого ряду іноземних валют. Протягом робочого дня клієнтів обслуговують банківські працівники. До подібної практики приєднуються також такі великі зарубіжні банки як Standard Chartered, NAB, Umpqua, Westpac, Barclays.

Слід також відзначити, що деякі банки (наприклад, Wells Fargo) наразі у посткризовий період надають перевагу створенню невеликих порівняно із традиційними філіями відділень, також обладнаних інноваційним технічним обладнанням для обслуговування та самообслуговування клієнтів.

Ці так звані «сусідські філії» дозволяють утримувати широку філіальну мережу банку та бути представленими в усіх регіонах, при цьому витрати на виплату орендних платежів та утримання персоналу значно знижуються. Так, такі відділення дозволять скоротити витрати на 40-50 % порівняно із традиційними банківськими філіями. Крім того, згідно із дослідженнями спеціалістів [1], близько 80% банківських операцій не потребують участі персоналу банку.

Узагальнюючи практику провідних зарубіжних банків щодо управління роздрібною мережею, можна виокремити ряд подібних характеристик, а також ряд відмінностей. Зокрема, серед спільних рис слід відзначити підвищення рівня автоматизації обслуговування клієнтів банками, застосування віддалених та онлайн інструментів для здійснення ряду операцій (переважно управління картковими рахунками).

Проте разом з тим спостерігаються також і протилежні тенденції. Так, наприклад, банки Bank of America, Wells Fargo (США) та Barclays (Велика Британія) усе ще продовжують скорочувати кількість відділень навіть у

посткризовий період. Загалом у США протягом 2007-2012 рр. було закрито 12 тис. філій. Проте на противагу американський банк JPMorgan Chase має досить прибуткові відділення, що підтверджується наміром розширити роздрібну мережу на 2 тис. локацій [2, 3].

Список використаних джерел

1. Wells Fargo Mini-Branches And The Shrinking Retail Footprint [Electronic Resource] / The Financial Brand. – Regime of Access : <http://thefinancialbrand.com/28939/wells-fargo-mini-branch-concept/>
2. Karmin C. From Cache to Cachet: Landlords Repurpose Classic Bank Vaults / C. Karmin // The Wall Street Journal. – 2012. - December 6. – Pp. 2-3
3. Kolakowski M. Trends in Branch Banking. Implications for Banking Employment [Electronic Resource] / M. Kolakowski // About.com. Financial Career. – Regime of access : <http://financecareers.about.com/od/banker/a/Trends-In-Branch-Banking.htm>

Малиш, Г.А. Розгалужена мережа філій банків: переваги та недоліки [Текст] / Г.А. Малиш // Економіка, фінанси та бізнес: проблеми та перспективи розвитку : збірник матеріалів міжнародної науково-практичної конференції (25-26 жовтня 2013 року, м.Сімферополь). – Сімферополь : Economics, 2013. - Ч.2. - С. 37-38.